

**155. Bijbelstudie over
HARI-HARI RAYA MUSIM GUGUR
DE NAJAARSFEESTEN
CHAGEI STAV
חגי סתיו**

Aanstaande zondagavond 2 oktober 2016, dat is dus slechts over enkele dagen, wordt er in alle christelijke kerken evenals in alle synagogen en in alle Messiaanse gemeenten eensgezind היום תרועה Yom T'rua gevierd, de Dag van het Hoorngeschal waarop de Shofar [ramshoorn] geblazen wordt. Ook in uw stad en dorp!!! Geweldig! Maar klopt dat wel? Jammer genoeg niet! Was het maar waar! Nee, helaas zeggen de kerkbesturen van vrijwel alle gezindten, dat dit een Joods feest is en dat zij geen Joodse feesten vieren, want zij zijn immers geen joden, maar christenen. Christenen hoeven deze feesten niet te vieren. Opnieuw vraag ik u: klopt dat? Nee! Ook dat klopt niet! Ten eerste zijn het geen Joodse feesten, maar bijbelse feesten en ten tweede staat nergens geschreven dat christenen die niet zouden moeten vieren. Integendeel! De Bijbel zelf zegt, dat de bijbelse feestdagen niet alleen door de gelovige Joden gevierd dienen te worden, maar door alle gelovigen, en dus ook door de gelovigen uit de volken die geënt zijn op de edele olijfboom! Nadat G'ds volk uit Egypte was geleid, gaf de Eeuwige aan de Israëlieten Zijn Tora inclusief de geboden betreffende Zijn feesten. Hiermee maakte Hij niet slechts Zijn wil aan hen bekend, maar het was tevens een uitnodiging om samen met Hem deel te hebben aan de heerlijke dingen, die Hij reeds vanaf het begin voor al Zijn kinderen in gedachten had. Hij beperkt Zich daarbij niet slechts tot Zijn eigen volk Israël, maar Zijn uitnodiging geldt ook voor de gelovigen uit de volken, want Hij voegde er bij alle verordeningen rondom de feestdagen nadrukkelijk aan toe, dat het een 'altoosdurende inzet is voor u en de vreemdeling in uw midden'!

De feesttijden des HEREN

Men zegt ten onrechte dat het 'Joodse feestdagen' zijn, terwijl zij in de Bijbel nadrukkelijk 'de gezette hoogtijden des HEREN' (Statenvertaling) ofwel 'de feesttijden des HEREN' (NBG-vertaling) worden genoemd: *"De HERE sprak tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: **De feesttijden des HEREN**, die jij zult uitroepen als heilige samenkomsten, zijn **Mijn feesttijden!**"* Mereka mengatakan bahwa ini adalah 'hari raya Yahudi', sementara eksplisit dalam Alkitab dikatakan bahwa: *"Dan berfirmanlah TUHAN kepada Musa, dengan mengatakan: Berbicaralah kepada bani Israel, dan engkau harus berkata kepada mereka: **Hari-hari raya yang ditetapkan TUHAN**, yang harus kamu maklumkan, seperti pertemuanpertemuan kudus ini, semua adalah **perayaan-Ku** yang telah ditetapkan!"* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:1-2) en: *"**Dit zijn de feesttijden des HEREN**, heilige samenkomsten, die jij uitroepen zult op de daarvoor bepaalde tijd. - Inilah **hari-hari raya yang ditetapkan TUHAN**, pertemuan pertemuan kudus yang harus kamu ingat pada hari-hari raya yang ditetapkan bagi mereka."* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:4). *"Zo maakte Mozes **de feesttijden des HEREN** aan de Israëlieten bekend. - Dan Musa pun mengumumkan **hari-hari raya yang ditetapkan TUHAN** kepada bani Israel."* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:44). Het zijn dus geen Joodse feesten, maar G'ds feesten met een grote profetische lading, die allen rechtstreeks naar Yeshua wijzen en de datums waarop zij gevierd worden zijn gebaseerd op G'ds kalender! Jadi ini bukan hari raya khusus untuk orang Yahudi saja, namun adalah hari2 raya yang dikuduskan oleh TUHAN semesta alam, yang semuanya langsung mengarah ke Yeshua dan tanggal2 yang mereka rayakan itu adalah berdasarkan almanak Elohim sendiri! De G'd van Israël is de Gastheer en Zijn kinderen zijn de gasten. Onze hemelse Vader scheidt er vreugde in al Zijn kinderen te laten delen in Zijn blijdschap! Dat is gemeenschap! Dat is het doel waartoe wij allen geroepen zijn: om gemeenschap met G'd en met elkaar te hebben! Het is dus beslist geen vrijblijvende zaak om de bijbelse feesten wel of niet te vieren of om het tijdstip van de viering

zomaar eigenmachtig te veranderen terwijl G'd zelf in Zijn Woord de juiste datum reeds heeft voorgeschreven! Maar terwijl de Joden en de messiasbelijdende gelovigen nauwkeurig de 'gezette hoogtijden des HEREN' in acht nemen, zijn al deze bijbelse feestdagen reeds vanaf de vierde eeuw van de christelijke kalender verdwenen en moesten plaats maken voor feesten waar de Eeuwige nooit om heeft gevraagd. Wat er van de bijbelse feestdagen is overgebleven werd zelfs gekoppeld aan heidense afgodische feesten, zowel wat de tradities en rituelen betreft, alsook de datums waarop ze gevierd worden. Zo zijn dan uiteindelijk de huidige christelijke feestdagen ontstaan waarmee men zichzelf en anderen probeert wijs te maken dat men G'd daarmee een plezier doet. Daarmee werd niet alleen geestelijke hoererij gepleegd, maar werd ook gekozen voor de heidense kalender waar elke maand en dag de naam van een afgod draagt en werd de indeling van het jaar zoals de Eeuwige in Zijn woord aan de gelovigen heeft opgedragen, bewust losgelaten. Agama Kristen sebagian besar menghapuskan dan menggantikan, hari2 raya Elohim juga apa yang masih tersisa dikaitkan dengan pesta-pesta berhala kafir, baik tradisional maupun ritual, dan tanggal yang mereka pakai bukan saja berkomitmen percabulan spiritual malahan juga mereka memilih untuk memakai almanak kafir di mana nama setiap bulan dan nama setiap hari dirubah dengan nama2 allah lain dan dengan sengaja tidak menurut tahun dan hari sebagaimana firman Tuhan. Naar Zijn mening hierom wordt niet eens gevraagd, en als men daar wel mee geconfronteerd wordt zegt men doorgaans dat men de klok niet terug kan draaien en gaat vrolijk verder! Maar ik wil het hier nogmaals benadrukken: de G'd van Israël, de Schepper van hemel en aarde, is de Gastheer en wij zijn slechts de gasten! Niet de gasten bepalen de datum, de plaats en de inhoud van de feesten, maar de Gastheer!!! Wat zou G'ds volk, bestaande uit het gelovige deel van Israël en de gelovigen uit de volken, toch gelukkig en gezegend zijn als zij zich strikt hielden aan het volmaakte Woord van G'd en aangaande Zijn feestdagen niets hadden toegevoegd, weggelaten of verplaatst. Dan was er geen kloof tussen Messiasbelijdende Joden en christenen en ook geen verdeeldheid tussen christenen onderling. Maar helaas, door het ontbreken van voldoende Bijbels inzicht en doordat het christendom een eigen leven is gaan leiden, los van het jodendom, wordt in bijna alle kerken de dwaalleer verkondigd, dat de bijbelse feesten evenals de sabbat deel uitmaken van de wet, die met de dood en opstanding van Jezus afgeschaft en niet langer geldig zou zijn. En daarom spreekt men in de kerken niet meer van de feestdagen des HEREN, maar van de Joodse feestdagen. Wij messiasbelijdende joden en gelovigen uit de volken die geënt zijn op de Edele Olijfboom, weten echter dat G'd maar één feestkalender heeft ingesteld, die Hij nooit heeft gewijzigd of gesplitst. Verder weten wij ook dat al deze feestdagen naar Yeshua wijzen en hun inhoud volledig aan Hem ontlenen, want in alle bijbelse feesten staat Yeshua centraal! Daarom vieren wij al deze Bijbelse feesten met een Messiaanse invulling en zetten ons ervoor in om ook onze broeders en zusters dwars door de kerken heen daartoe te stimuleren en terug te keren naar G'ds woord en G'ds kalender, terug naar de Joodse wortels van ons geloof. Kami merayakan hari raya Alkitab, dengan interpretasi mesianis dan akan berusaha agar saudara-saudara kita disemua gereja-gereja kembali ke firman Elohim dan almanak Elohim, kembali ke akar Yahudi iman kita.

Yom T'rua, de Dag van het Hoorn geschal

Zo staat Yom T'rua, de Dag van het Hoorn geschal, die wij aankomende zondagavond op de 1^e van de maand Tishri vieren, in het teken van de wederkomst van Yeshua bij het blazen van de laatste Shofar. De komst van de Mashiach, de opstanding der doden en de dag des oordeels zijn de meest centrale onderwerpen van de viering. Yom T'rua vormt voor de traditionele Joden een vooruitblik op de Dag des Oordeels, want op deze dag wordt de grote Shofar geblazen. Messiasbelijdende Joden weten echter, dat dit dezelfde Shofar is, die eens zal klinken wanneer Yeshua haMashiach terugkeert om Zijn Bruid op te halen en met Zijn voeten op de Olijfberg zal staan om Zijn volk Israël te bevrijden. Welk een vreugde en gejubel zal het zijn als de Shofar zal klinken en de gehele schare der verlostten in de wolken weggevoerd zal worden, de aankomende Mashiach tegemoet, samen met de gelovigen uit de eerste opstanding! Maar dit feest zal ook zijn vervulling vinden in het ontwaken en bijeenvergaderen van dat deel van het volk Israël, waar nu nog de bedekking op ligt. Lang heeft het in een soort doodsslaap verkeerd (zie Romeinen 11:8). Het volk Israël was verstrooid over de hele aarde, verdrukt en uitgeplunderd. Maar de profetische geschriften wemelen van enthousiaste beschrijvingen van

de gebeurtenis, wanneer de laatste Shofar, de grote Shofar in Tziyon geblazen zal worden: het eens verstrooide volk zal zich verzamelen rondom zijn eens verworpen Koning! Op Yom T'rua begint een periode van tien dagen van inkeer en bezinning. Hier ligt de mogelijkheid om alle fouten die ten opzichte van G'd en van de medemens gemaakt zijn, weer goed te maken. De tien dagen van berouw (in het Hebreeuws Aseret Y'mei T'shua) eindigen met Yom Kipur. Beide feesten zijn ten nauwste aan elkaar verbonden. Yom T'rua en Yom Kipur worden samen de Yamim haNora'im [de Ontzagwekkende dagen] genoemd.

Yom Kipur, de Grote Verzoendag

Yom Kipur, de Grote Verzoendag, wordt gevierd op de 10^e van de maand Tishri. Uit het boek Yona [Jona] weten wij dat oprecht berouw, zoals bij de inwoners van Nineve, het oordeel van G'd weerhoudt en daarom is Yom Kipur aan het einde van deze periode van bezinning dan ook een dag van berouw en verootmoediging. De zonden kunnen ons immers alleen vergeven worden door oprecht berouw en verzoening. Berouw en verzoening vereisen wroeging, verandering van gedrag en uiteraard de vastbeslotenheid niet in herhaling te vervallen. Dat de mens niet volmaakt is mag geen excuus zijn, want volmaaktheid verwacht G'd ook helemaal niet van ons. Moshe [Mozes] vroeg de Eeuwige plaatsvervangend voor zijn volk om vergeving en daarom moest ook de hogepriester plaatsvervangend voor zijn volk het verzoenoffer brengen in de tempel. Om dezelfde reden vragen de Joodse gelovigen ieder jaar op de Grote Verzoendag plaatsvervangend om vergeving voor de zonden van het hele volk. Dat staat echter geheel los van de vanzelfsprekendheid, dat elke gelovige iedere dag om vergeving dient te vragen voor zijn of haar eigen persoonlijke zonden. Voor de collectieve zonden van het hele volk of zelfs van de gehele mensheid heeft G'd echter een bemiddelaar nodig om vergeving met ons tot stand te brengen. Vandaar dat Yeshua de uiteindelijke verzoening tussen G'd en de mensen kon bewerken met Zijn eigen kostbaar bloed. Wat dat betreft zijn er wel opmerkelijke overeenkomsten tussen Pesach en Yom Kipur, maar zeker ook verschillen, want Pesach staat geheel in het teken van verlossing en bevrijding van G'ds volk, terwijl op de Grote Verzoendag de verzoening tussen G'd en de gehele mensheid centraal staat. Zowel Pesach als Yom Kipur leren ons aspecten van de vergeving van zonde en onze verzoening met G'd door het offer van Yeshua. Terwijl het Paasfeest echter individueel van toepassing is voor gelovigen die Yeshua haMashiach persoonlijk hebben aangenomen als hun Heer en Verlosser, heeft de Grote Verzoendag daarentegen rechtstreekse universele gevolgen en symboliseert bovendien een essentiële aanvullende stap in G'ds plan van behoud, die beslist niet in de symboliek van Pesach gevonden wordt: De Grote Verzoendag heeft namelijk niet alleen betrekking op de vergeving van zonde; maar deze dag verwijst ook naar het verwijderen van de voornaamste oorzaak van zonde: satan en zijn demonen!. Deze stap moet genomen worden voordat de mensheid werkelijke vrede op aarde kan ervaren. Daarom beeldt Yom Kipur een grote en wonderlijke gebeurtenis uit, die na de wederkomst van Yeshua zal plaatsvinden en waarvan de Kerk totaal onkundig is, omdat zij niet de ware betekenis inziet van deze hoogtijdagen, die de Eeuwige heilig zijn! De Grote Verzoendag verwijst naar de tijd die komt nadat satan duizend jaar gebonden en verbannen is en geeft ons als het ware een voorproefje van deze tijd van verzoening waarin een vernederde en berouwvolle mensheid eindelijk met G'd verzoend zal worden: het duizendjarig vrederijk! Zoals Yom T'rua begint met het blazen van de Shofar, zo wordt Yom Kipur beëindigd met het blazen van de Shofar en op deze wijze vormen beide feestdagen zichtbaar en hoorbaar één geheel.

Sukot, het Loofhuttenfeest

Vijf dagen na Yom Kipur, op de 15e van de maand Tishri, begint Sukot, het Loofhuttenfeest. Op de eerste en op de achtste dag mag niet gewerkt worden en moet er een heilige samenkomst gehouden worden. Zeven dagen lang moeten allen, die in Israël geboren zijn, in loofhutten wonen. Natuurlijk dienen ook wij hier in de verstrooiing de eerste en de laatste dag van het Loofhuttenfeest met een samenkomst te vieren, maar het bouwen van een loofhut en het zeven dagen lang wonen daarin zie ik op grond van de nadrukkelijke voorschrift in de Tora uitsluitend voorbehouden aan de Sabra's, de in Israël geboren en daar ook woonachtigen. En dat is eigenlijk ook niet meer dan logisch. Het bouwen van de Suka dient ter herdenking van de tocht

door de woestijn naar het beloofde land. De Joden die in Israël geboren en woonachtig zijn, hebben het doel van deze woestijntocht reeds bereikt en hebben daarom alle reden om op deze reis terug te kijken die hun voorouders gemaakt hebben. De Joden in de diaspora alsook de gelovigen uit de volken daarentegen bevinden zich nog steeds op doorreis en kunnen daar logischerwijs nog niet op terugkijken. Geestelijk gezien heeft het derhalve geen enkel nut om buiten Israël een symbolisch loofhutje te bouwen als je in de diaspora ook in het echte leven nog steeds in een loofhutje woont omdat het doel van de reis, het beloofde land, nog niet bereikt is. De profeet Zacharia kondigt voor de Messiaanse tijd het Loofhuttenfeest aan als een feest voor alle natiën. Wanneer Yeshua als Koning zal regeren op aarde en alle vijanden onder Zijn voeten liggen, dan zullen alle volken jaarlijks naar Jeruzalem optrekken, om dáár samen met de Israëlieten het Loofhuttenfeest te vieren.

Sh'mini Atzeret, het Slotfeest

Op de laatste dag van het feest, Sh'mini Atzeret, wordt ieder jaar de voorlezing van de Tora, het middelpunt van de synagogale eredienst, met het laatste gedeelte van Deuteronomium ten einde gebracht, maar onmiddellijk weer bij het begin begonnen met het lezen van het eerste boek Genesis. Zo is het einde en het begin van de Tora ook voor ons als messiasbelijdende gelovigen het hoofdthema van deze achtste dag want Yeshua is de levende Tora, maar Hij is ook de Alef en de Tav, de Alpha en de Omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde! De vreugde dat de vijf boeken van de Tora weer helemaal zijn uitgelezen en wij in staat zijn om meteen weer opnieuw te beginnen wordt tot uiting gebracht in de uitbundige viering van deze feestdag, die daarom de toepasselijke naam Simchat Tora [Vreugde der Wet] kreeg. De Tora is echter meer dan alleen een wetsrol. Het is de K'tuba, de huwelijksakte bij de bruiloft van G'd met Zijn bruid Israël! Daarom wordt Simchat Tora als een soort symbolische bruiloft gevierd om daarmee alvast een voorproefje te nemen van de toekomstige hemelse bruiloft. Toch let op: onze hemelse Bruidegom heeft geen twee bruiden, namelijk Israël én de Gemeente, maar slechts één bruid: het gelovige deel van Israël en de gelovigen uit de volken in haar midden! Simchat Tora is echter niet alleen een feest van uitbundige blijdschap over het vooruitzicht op onze toekomstige bruiloft, maar houdt voor ons tevens de waarschuwing in om ons goed voor te bereiden op de spoedige komst van de Bruidegom en daarin niet te verslappen, want niemand weet wanneer dit zal plaats vinden. Waakzaamheid en blijdschap dienen dus samen te gaan met de viering van Simchat Tora. Met blijdschap in ons hart en vol verwachting op de spoedige komst van onze Hemelse Bruidegom mogen wij met dit feest alvast vooruit kijken op de Bruiloft des Lams!

Chanuka, het Inwijdingsfeest

De najaarsfeesten worden afgesloten met Chanuka, het Inwijdingsfeest, dat in de maand Kislev gevierd wordt. Gerekend vanaf 25 Kislev duurt het feest acht dagen. Chanuka betekent letterlijk 'inwijding', want met dit feest wordt de herinwijding van de Tempel gevierd en daarom wordt het ook het 'Feest van de Tempelvernieuwing' genoemd. Het acht dagen durende Inwijdingsfeest herinnert aan de bevrijding van het Joodse Land van de Hellenistische overheersing en de reiniging en herinwijding van de door de afgodsdienaren ontwijde Tempel. Volgens de overlevering vond men op het moment, dat men na de herovering van de Tempel de Menora wilde ontsteken slechts één kruikje met geheiligde olie, waarop het zegel van de laatste hogepriester stond. Maar dat was net genoeg voor één dag en pas na acht dagen zou er nieuwe olie zijn. Bovendien behoorde de zevenarmige tempelkandelaar acht dagen lang te branden, even lang als de inwijdingsfeesten van de eerste en tweede tempel hadden geduurd. Toen voltrok zich echter een wonder, want het kruikje bleef schenken tot er na acht dagen nieuwe reine olie aangevoerd kon worden. Zo brandde de weinige olie door dit G'ddelijk wonder toch acht volle dagen! Genoeg, om daarna weer over nieuwe olie te beschikken. Dit wonder is voor het Joodse volk reden om dit ieder jaar te herdenken en tijdens de acht dagen van het feest de lichtjes van de kandelaar aan te steken, vanaf de eerste tot en met de achtste avond. Daarom heeft ieder Joods huis achtarmige kandelaars in bezit met acht lichtjes, voor elke dag een. Als na acht dagen alle lichten van de Chanukia branden, spreekt men daarmee de hoop uit op de komende tijd van de Messiaanse heerschappij, het duizendjarige Vrederijk, waarin het

volle licht doorbreekt. In een apart houdertje van de Chanukia zit nog los een apart lichtje. Dat is de Shamash, de dienaar, waarmee de andere lichtjes kunnen worden aangestoken: iedere avond een lichtje meer. Dit aparte lichtje is een beeld van Yeshua, die in verband met Chanuka gezegd heeft: *“Ik ben het Licht der wereld, wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben!”* - *Aku adalah terang dunia. Siapa yang mengikut kepada-Ku, ia sekali-kali tidak akan berjalan dalam kegelapan, melainkan akan mempunyai terang kehidupan”* (יְוֹחָנָן Yochanan [Johannes - Yohanes] 8:12). Yeshua, het Licht der wereld, is het negende licht van de Chanukia, waarmee de andere lichten ontstoken en geheiligd worden. Hij is de Shamash, de dienaar, want Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en datzelfde verwacht Hij ook van ons. Daarom roept Hij ons op, om Zijn voorbeeld te volgen en het licht van Hem over te nemen: *“Gij zijt het licht der wereld. Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken!”* - *Kamu adalah terang dunia. Sebuah kota yang terletak di atas gunung, tidaklah mungkin disembunyikan. Mereka pun tidak menyalakan pelita dan menaruhnya di bawah alat penakar, melainkan di atas kaki pelita, dan menerangi segala sesuatu yang ada di dalam rumah. Demikian hendaklah terangmu bercahaya di hadapan manusia, sehingga mereka dapat melihat perbuatanmu yang baik dan memuliakan Bapamu yang di surga!”* (מַתִּיתָיו Matityahu [Matthéüs - Matius] 5:14-16).

De 1335 dagen

Ik heb al bij het begin van deze studie benadrukt, dat elke Bijbelse feestdag een grote profetische lading heeft, die rechtstreeks naar Yeshua wijst. Dat komt bijzonder in de najaarsfeesten tot uiting zoals wij zojuist hebben gezien. Ook de profeet Daniël spreekt daarover in vers 12 van zijn 12^e hoofdstuk: *“Welzalig hij die blijft verwachten en duizend driehonderd vijftig dagen bereikt!”* Wat bedoelt hij daarmee en wat heeft dat met de najaarsfeesten te maken? Wie zijn degenen die hier zalig worden gesproken en wat wordt er bedoeld met het bereiken van 1335 dagen? Wel, als we in vers 7 van hetzelfde hoofdstuk lezen dat er na *“een tijd, tijden en een halve tijd”* al deze dingen voleindigd zijn wanneer er een einde komt aan het verbrijzelen van de macht van het heilige volk, dan begrijpen we dat daar de 3 ½ jaar ofwel 42 maanden c.q. 1260 dagen van de Grote Verdrukking mee worden bedoeld. Als we dan de 1260 dagen van de Grote Verdrukking aftrekken van de 1335 dagen in דַּנִּיאֵל Dani'el [Daniël] 12:12, dan blijft er nog een verschil van 75 dagen. Wat is de betekenis van dit getal? Waarom zijn deze extra 75 dagen toegevoegd? Het antwoord op deze vraag vinden wij in de vaste datums van de najaarsfeesten. De Grote Verdrukking eindigt wel na 1260 dagen met de komst van de Mashiach op Yom T'rua, de Dag van het Hoorn geschal op de 1^e van de maand Tish'ri, maar met de komst van Yeshua heeft de verzoening nog niet heeft plaats gevonden, want Zijn wederkomst is slechts het begin van de strijd en daarna moet het oordeel nog komen. De ware verzoening vindt pas plaats na de tien ontzagwekkende dagen van reiniging en verootmoediging, dus op Yom Kipur, de Grote Verzoendag op de 10e van de maand Tish'ri, waarop eveneens de Shofar geblazen wordt en als het ware één geheel vormt met Yom T'rua. Als wij nu vanaf Yom Kipur 75 dagen verdertellen, weet u bij welke dag wij dan uitkomen? Bij de 25e van de maand Kis'lev, het begin van Chanuka, het feest van de herinwijding van de Tempel! Tussen Yom Kipur en Chanuka liggen dus precies 75 dagen! Dat wil dus zeggen, dat na de 1260 dagen van de Grote Verdrukking en de 75 dagen na de Grote Verzoening, bij elkaar opgeteld 1335 dagen, G'ds Tempel opnieuw ingewijd zal worden en vanaf die dag zal de Mashiach duizend jaar vanuit Jeruzalem regeren. Wat een geweldig vooruitzicht is dit voor ons allen en welk een groot voorrecht zal het voor ons zijn om dit te mogen meemaken. Daarom wil ik deze korte studie met een herhaling van דַּנִּיאֵל Dani'el [Daniël] 12:12 afsluiten: *“Welzalig hij die blijft verwachten en duizend driehonderd vijftig dagen bereikt! Diberkatilah orang yang menantikan dan mencapai seribu tiga ratus tiga puluh lima hari.”* – Ik wens u alvast fijne en vooral gezegende feestdagen toe: Chag sameach!